

Dankbaarheid

Lezing: Filippenzen 1:1-6

Preek

Lieve mensen,

Je spreekt zomaar je dankbaarheid uit. Daar hoef je helemaal niet gelovig voor te zijn. Zelfs Pickwick heeft een vraag over dankbaarheid op een theezakjeslabel gezet (**foto**). En, zoals ik al in mijn vlog van maandag zei, bij de finish van de Rotterdam Marathon spreken ook veel mensen uit dat ze dankbaar zijn. En je hoort het veel breder en veel vaker.

Maar wat is dankbaarheid eigenlijk precies?

Je zou drie vragen kunnen stellen:

1. Waar ben je dankbaar voor?
2. Wie of wat ben je dankbaar?
3. Hoe uit je dankbaarheid?

1. Waar ben je dankbaar voor?

Eigenlijk is dat een vraag die ik aan *jou* wil stellen: waar ben je dankbaar voor? Het is een mooie insteek om naar je leven te kijken. Bijvoorbeeld als je terugkijkt op een dag. Dat je dan drie punten opnoemt waar je dankbaar voor bent. Er is altijd wel iets. Die vraag stellen helpt je om positief te kijken. Om te kijken naar het halfvolle glas, ipv naar het halflege.

Paulus begint zijn brieven vaak met dankbaarheid. En dat doet hij heel sterk hier als hij schrijft aan de gemeente van Filippi. Het was de eerste gemeente in Europa. Ze hebben altijd een speciale plek in het hart van Paulus gehouden, daar in die Griekse havenplaats.

Is het dan alleen maar koek en ei? Nou, helemaal niet. Er is best wel wat aan de hand. Dus Paulus heeft straks ook heel wat aanmoedigen, aanwijzingen en correcties voor de mensen daar. Maar hij begint met danken. Hij kiest er voor om eerst zo te kijken naar de ander.

Wat daarvoor nodig is, is dat je ook naar je *eigen* leven eerst kijkt wat er te danken is. Paulus voelt zich bevoorrecht. Hij noemt zichzelf 'dienaar van Christus Jezus'. En hij geeft verderop in deze brief aan hoe gaaf hij dat vindt. Hij was eerst helemaal van het padje. Dacht door christenen te martelen goed bezig te zijn. Maar Jezus kwam hem tegen. En toen is hij tot geloof gekomen. Daar is hij oneindig dankbaar voor.

Hij is zo blij daarmee. Zo blij dat God hem niet liet stikken, maar hem opzocht. En niet op zijn verleden terugkomt. Dat gunt hij andere mensen. Vandaar dat hij dankbaar is dat de Filippenzen meedoen in de beweging van Jezus. En ook weer anderen willen bereiken met het evangelie. Het heeft Paulus zoveel goed gedaan. Hij is dankbaar voor zijn vrije leven door Jezus. En dat helpt hem ook in zijn kijk op anderen. Hij is dankbaar voor ieder mens. Zoekt altijd het positieve. Omdat God dat bij hem ook gedaan heeft.

Dus: als je dankbaar naar je eigen leven kijkt. Met de houding van: wat heb ik wél? Dan kun je ook met een dankbare blik naar anderen kijken. En ga je uit van het goede, van vertrouwen, van positieve intenties. Je zult zien dat dat ook weer effect heeft op jouw eigen dankbaarheid. Een soort cirkel van positiviteit krijg je dan. Dat is genade. Die krijg je zelf. En daarmee zegen je anderen.

2. Wie of wat ben je dankbaar?

Dat is best nog een lastige vraag! Hij wordt, zoals ik van de week al zei, ook vaak niet gesteld. Het blijft vaak hangen in een algemeen gevoel. Paulus maakt het zeer concreet.

Ik weet niet of het je opgevallen is, maar in het korte stukje dat we lazen kwam vier keer 'Christus Jezus' voor. Of andersom: 'Jezus Christus'. Telkens die dubbele naam. Ongetwijfeld niet als stopwoord. Jezus Christus. Jezus betekent redder. Paulus ziet de Heer Jezus dus als zijn verlosser. Waar verlost Jezus dan van? Nou, van wat hij in het verleden fout heeft gedaan. Daar hoeft hij niet langer onder gebukt te gaan. En dat doet Jezus uit liefde, zodat je je ook niet hoeft te gaan bewijzen. Je kan dus licht door het leven.

Hij noemt ook de naam Christus. Dat legt nadruk op de *woorden* van Jezus. Paulus is dankbaar voor wat Jezus gezegd heeft. Het legt nadruk op de *opoffering* van Jezus. Hij sterft aan Gods ideaal van liefde. Tot het uiterste. En het legt nadruk op de *macht* van Jezus. Hij regeert over deze wereld. Wijst ook de weg in deze crisis. Dat zit allemaal in de naam Christus. Gezalfde. Profeet, priester, koning.

Paulus is ook dankbaar aan God. Hij zegt daar heel nadrukkelijk bij *mijn* God. Even daarvoor noemt hij God onze Vader. Zo mag je God zien. Dat komt juist door Jezus Christus. God is geen afstandelijke heerser, maar een liefhebbende vader. Dichtbij. Die alles zal inzetten voor zijn kinderen. Dat ze het goed hebben. Daar vertrouwt Paulus op.

Dus de dankbaarheid gaat naar God. Maar daar blijft het niet bij. Hij is ook de mensen in Filippi dankbaar. Het lijkt soms in de christelijke wereld wel of dat niet mag. Dan moet je God dankbaar zijn voor die ander. Maar je moet mensen niet te veel eer geven. Zo zegt men dan. Dat is mij te verheven. En voor Paulus ook. Het is goed om te benoemen waar je mensen dankbaar voor bent. Om ze te prijzen voor hun inzet, hun betrokkenheid, hun mooie kanten en hun liefdevolle nabijheid. Spreek je dank uit. Laat het merken dat je mensen dankbaar bent. Want uiteindelijk laten ze op die manier iets van God aan je zien.

3. Hoe uit je dankbaarheid?

Nou, laten we bij dat laatste beginnen: hoe uit je dankbaarheid aan mensen? Nou, allereerst door ze te zegenen. Paulus wenst hen de genade en vrede van God toe. Zegenen is: goede dingen zeggen. Het mooie van iemand benoemen. Iemand voorspoed en nabijheid wensen. Zegenen is ook: betrokkenheid laten zien. Belangstelling tonen. Iemand niet alleen laten. Dankbaarheid uit je dus in woorden, maar ook in nabijheid. Misschien nog wel meer in dat laatste. Je zou kunnen zeggen met een bekend lied:

Ik wil jou van harte dienen en als Christus voor je zijn.
Bid dat ik genade vind dat jij dat ook voor mij kunt zijn.

Mensen onderling kunnen dankbaarheid tonen door elkaar te dienen. En zo Jezus concreet te maken in je leven.

En zo uit je ook je dankbaarheid aan God. En aan Jezus. Dat doe je – en dat is wel bekend – door te zingen en te bidden. Als levenshouding. Maar ook en misschien wel vooral: door je naaste lief te hebben. En dan niet alleen met woorden, maar juist ook met daden. En dan zonder onderscheid! Dus het goede doen voor de ander. Zonder iets terug te verwachten. Zonder oordeel luisteren. Mensen welkom heten in je leven. Trouw zijn aan iedereen. Vrede houden.

Precies zoals Paulus begint in zijn brief aan de Filippenzen. Die woorden ook werkelijkheid laten worden. Zodat mensen om je heen merken hoe dankbaar je God bent voor zijn genade. Voor zijn liefde. Voor zijn vrede. Voor zijn licht. Dat mensen dat merken doordat jij voor hen vol genade, liefde, vrede en licht bent. Dan werkt je automatisch mee aan de verspreiding van het evangelie. En is er nog meer te danken!

Zo kom je dus in een spiraal van dankbaarheid. En daar is nog nooit iemand minder van geworden.

Amen